

Sygn. akt V U 356/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2016r.

Sąd Rejonowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Kołodziej Michałowicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Stankiewicz

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2016r. w Słupsku na rozprawie

sprawy z odwołania M. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 02.09.2015r., znak (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

z udziałem Szpitala (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o świadczenie rehabilitacyjne

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. W. prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 29.06.2015r. do 26.09.2015r. w wysokości 100% podstawy wymiaru.

Sygn. akt V U 356/15

UZASADNIENIE

Ubezpieczona M. W. odwołała się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 02.09.2013 r., którą to odmówiono jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego w wysokości 100 % podstawy wymiaru za okres od 29.06.2015 r. do 26.09.2015 r.

W uzasadnieniu odwołania podniosła, że nie zgadza się z wysokością przyznanego świadczenia rehabilitacyjnego, bo powinna otrzymać 100% podstawy wymiaru, bo stan zdrowia i niezdolność do pracy pozostają w związku z wypadkiem przy pracy doznanym w dniu 28.12.2014 r.

Organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych w S. (ZUS) w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

W ocenie organu rentowego do urazu (obluzowania endoprotezy) nie doszło podczas wykonywania obowiązków pracowniczych. ZUS przyznał, że do urazu doszło w dniu 28.12.2014 r.

Wezwany do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego zakład pracy **Szpital (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B.** nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny .

M. W. z zawodu jest pielęgniarką. Pracuje na Oddziale Pediatrycznym Szpitala (...) Sp. z o.o. w B.. Pracuje w systemie zmianowym 12-sto godzinnym od 7.00 do 19.00 i od 19.00. do 7.00. Do obowiązków służbowych M. W. należy między

innymi opieką nad pacjentami na oddziale, wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych, pobieranie materiału do badań laboratoryjnych, zanoszenie materiału do laboratorium, odbiór wyników z laboratorium, prowadzenie dokumentacji medycznej.

(bezsporne)

W dniu 27.12.2014 r. M. W. rozpoczęła dyżur w dniu o 19.00, a w dniu 28.12.2014 r. pracowała do godziny 7.00.

Około godziny 6.00 w dniu 28.12.2014 r. dyżurny lekarz – (...) polecił M. W. przynieść wyniki z laboratorium. M. W. poszła po wyniki. Gdy wracała z wynikami, potknęła się przy wysiadaniu z windy i źle postawiła nogę. Nagle poczuła ból w prawym biodrze. Ból utrzymywał się.

W dniu 28.12.2014 r. została przewieziona karetką do Szpitala w S.. Tam wykonano zdjęcie rtg, stwierdzono zwichnięcie protezy biodra z odłamaniem fragmentów metalowych śrub i polecono zgłosić się do szpitala, który wcześniej wykonywał zabieg wszczepienia endoprotezy w prawym biodrze.

W dniu 29.12.2014 r. M. W. zgłosiła się do Szpitala w C..

W dniu 30.12.2014 r. wymieniono M. W. endoprotezę w prawym biodrze.

Dowód: zeznania świadka W. E. k. 12 v, zeznania świadka L. I. k. 12v - 13, zeznania świadka E. K. k. 13v, protokół powypadkowy k. 3 - 4 akt ZUS, historia choroby k. 19 – 107, 110 – 120 akt ZUS.

M. W. nie była wpisana w 2014 r. na listę osób oczekujących na zabieg wymiany endoprotezy stawu biodrowego. Do szpitala w C. została przyjęta w trybie pilnym, a nie planowym.

Dowód: informacja k. 22 – 23 akt ZUS, karta przyjęcia k. 64 akt ZUS

W karcie wypisu ze szpitala i w karcie informacyjnej zamieszczono zapis, że uraz endoprotezy nastąpił „27.12.2014 r. w wyniku poślizgnięcia na oblodzonym chodniku”, który lekarz sporządzający karty przekreślił i nadpisał, że uraz endoprotezy nastąpił „28.12.2014 r. przy wychodzeniu z windy w miejscu pracy”.

Dowód: karta wypisu k. 104 -105, karta informacyjna k. 106 – 107.

W okresie od 29.12.2014 r. do 28.06.2015 r. ubezpieczona pobierała zasiłek chorobowy przez 182 dni (bezsporne).

W dniu 08.05.2015 r. M. W. złożyła wniosek o przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego w związku z wypadkiem przy pracy.

Orzeczeniem z dnia 21.07.2015 r. Lekarz Orzecznik ZUS ustalił, że zachodzą przesłanki do przyznania świadczenia rehabilitacyjnego na 3 miesiące od daty wyczerpania zasiłku chorobowego w związku ze stanem narządu ruchu i rokowaniem odzyskania zdolności do pracy.

Dowód: orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS k. 14.

Decyzją z dnia 21.07.2015 r. ZUS przyznał M. W. prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 29.06.2015 r. do 26.09.2015 r. w wysokości 90% podstawy wymiaru

W uzasadnieniu ZUS wskazał, że decyzja w sprawie świadczenia rehabilitacyjnego w związku z wypadkiem przy pracy będzie wydana w terminie późniejszym.

Dowód: decyzja ZUS O/S. k. 15 akta ZUS.

W dniu 02.09.2015 r. ZUS wydał decyzję o odmowie przyznania świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 29.06.2015 r. do 26.09.2015 r. w wysokości 100% podstawy wymiaru.

W uzasadnieniu ZUS wskazał, że do urazu nie doszło w związku z pracą.

Dowód: decyzja ZUS O/S. k. 17 akta ZUS.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie M. W. jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2005, Nr 31, poz. 267 ze zm.) świadczenie rehabilitacyjne przysługuje ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokuje odzyskanie zdolności do pracy. Świadczenie to przysługuje przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy.

Oznacza to, że dla przyznania świadczenia rehabilitacyjnego konieczne jest łączne spełnienie trzech przesłanek: wyczerpanie zasiłku chorobowego, dalsza niezdolność do pracy oraz pozytywne rokowanie dotyczące odzyskania zdolności do pracy wskutek leczenia lub rehabilitacji zastosowanej po wyczerpaniu zasiłku chorobowego.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczony bezspornie spełnił wszystkie przesłanki, a ZUS przyznał mu świadczenie rehabilitacyjne na 3 miesiące od 29.06.2015 r. do 26.09.2015 r.

Art. 19 ust. 1 ustawy z 25.06.1999 r. wskazuje, że co do zasady świadczenie rehabilitacyjne wynosi 90 % podstawy wymiaru zasiłku chorobowego za okres pierwszych trzech miesięcy, a 75 % tej podstawy za pozostały okres. Wyjątkiem jest między innymi niezdolność do pracy w wyniku wypadku przy pracy.

Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy (Dz. U. z 2009 r., Nr 167, poz. 1322 ze zm.) świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego przysługuje w wysokości 100 % podstawy wymiaru.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył zatem wyłącznie ustalenia, w jaki sposób doszło u M. W. do powstania uszkodzenia endoprotezy.

W tym celu Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe: przesłuchał świadków – współpracowników ubezpieczonej i dopuścił dowód z dokumentów. Na tej podstawie Sąd stwierdził, że nie jest możliwym, aby M. W. pracowała w dniu 27.12.2014 r. od godziny 19.00 do godziny 6.00 dnia następnego i wykonywała swoje zwykłe obowiązki służbowe przy zwichniętej protezie panewki biodrowej z odłamaniem fragmentów metalowych śrub. Z zeznań świadków wynika, że stawiała się do pracy w dobrej kondycji i świadczyła pracę w zwykły sposób. Zeznania współpracowników nie potwierdzają zatem, aby już w dniu 27.12.2014 r. do szło do zwichnięcia endoprotezy.

Wprawdzie w karcie informacyjnej i w karcie wypisu ze szpitala znalazły się zapisy o urazie w dniu 27.12.2014 r., jednak nie mają one w ocenie Sądu decydującego znaczenia dla ustalenia stanu faktycznego.

Należy bowiem zauważyć, że sam autor dokumentów przekreślił te zapisy, napisał nad nimi nowe o odmiennej treści, a skreślenia opatrzył własnym podpisem i pieczęcią imienną. Czynienie poprawek na dokumentach jest praktyką powszechną, wynikającą z ludzkiej omyłności i w związku z tym akceptowaną.

Nadto skreślona wersja pozostaje w całkowitej sprzeczności z zeznaniami świadków.

W związku z powyższym Sąd ustalił, że w dniu 27.12.2014 r. ubezpieczona stawiała się do pracy zdolna do pracy i dopiero w czasie wykonywania obowiązków służbowych w dniu 28.12.2014 r. około godziny 6.00 **doznała wypadku przy pracy** w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. zwanej dalej ustawą wypadkową

W myśl art. 3 ust. 1 cytowanej ustawy, za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz, które nastąpiło w związku z pracą.

W definicji wypadku przy pracy znajduje się element wiążący wypadek (zdarzenie) z przyczyną zewnętrzną, przy czym ustawodawca nie wyjaśnia, co oznacza zewnętrżność przyczyny wypadku. Na podstawie jedynie cechy zewnętrżności przypisywanej potocznie, można wnosić, że chodzi o przyczynę znajdującą się poza zdarzeniem, działającą z zewnątrz, a nie o czynnik tkwiący wewnątrz, w istocie zdarzenia.

W uchwale SN(7) z 11.2.1963 r. (III PO 15/62, OSNCP 1963, Nr 10, poz. 215) SN wyjaśnił, że elementu definicji wypadku ujętego jako "przyczyna zewnętrzna" nie należy rozumieć dosłownie, lecz jako konieczność, by w zespole przyczyn rozstrzygających o szkodliwym skutku była również przyczyna zewnętrzna, bez której zdarzenie nie nastąpiłoby. Inaczej mówiąc, by skutek nie był wyłącznie rezultatem zadziałania przyczyn wewnętrznych, rozumianych zawsze jako znajdujące się wewnątrz organizmu pracownika (samoistne schorzenia). Wskazówkę interpretacyjną dał J. L., stwierdzając, że bez wystąpienia przyczyny zewnętrznej nagłe zdarzenie nie przybierze postaci wypadku w rozumieniu ustawy, a jeżeli przyczyna zewnętrzna nie wypłynie ze sfery zagrożenia, jakie stwarza praca, zdarzenie nie nabierze przymiotu wypadku przy pracy (tenże, Wypadek przy pracy. Pojęcie prawne, s. 62).

W judykaturze przyjęto jednocześnie, że zewnętrżną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy **czynnik zdolny wywołać** w istniejących warunkach zdarzenie powodujące **skutki w postaci śmierci lub urazu**. Obecnie właściwe jest stwierdzenie, że jest to czynnik powodujący wypadek i wyzwalający w jego toku czynnik zewnętrżny powodujący uraz lub śmierć. W każdym razie może to być uszkadzające ciało zadziałanie sił przyrody, narzędzia pracy, maszyny, spadającego przedmiotu, czyn innej osoby, lecz także zawiniona lub mimowolna czynność samego poszkodowanego, np. potknięcie się, odruch, upadek, nawet na gładkiej powierzchni itp., byle nie istniały podstawy do ustalenia, że wypadek został spowodowany wyłącznie schorzeniem pracownika łączącym się np. ze skłonnością do omdleń lub zakłóceń równowagi (por. uchw. SN(7) z 11.2.1963 r., III PO 15/62, OSNCP 1963, Nr 10, poz. 215 z apr. glosą W. Dżułyńskiego i J. Pasternaka, OSPiKA 1964, Nr 2, poz. 23; wyr. SN z 15.6.1980 r., III PR 33/80, Serw.Pod. 1980, Nr 12, s. 29; wyr. SN z 28.4.2005 r., I UK 257/04, Legalis).

W tym znaczeniu uraz może być następstwem samej pracy, to jest czynności wykonywanych przez pracownika w czasie i w miejscu wyznaczonym przez zakład pracy; zwykłego wysiłku i energii wkładanych w proces pracy.

Zewnętrżność przyczyny wypadku przy pracy jednolicie została sprowadzona do warunku pochodzenia **spoza organizmu pracownika**. Stwierdzenie, że doszło do wypadku, wymaga więc w każdym razie ustalenia, że na organizm poszkodowanego zadziałał jakiś czynnik zewnętrżny i że ten czynnik spowodował uraz. Przyczyna zewnętrzna uznawana jest za przeciwieństwo przyczyn wynikających z wewnętrznych właściwości ustroju człowieka i jej wprowadzenie do definicji wypadku przy pracy uzasadnia się wyłączeniem możliwości uznania za wypadek ujawnienia schorzenia samoistnego lub pogorszenia istniejącego stanu chorobowego niezależnie i bez związku ze zdarzeniem zaszłym w pracy, które i bez niego doprowadziłoby do uszkodzenia narządu lub śmierci. Wymaganie istnienia zewnętrznej przyczyny wypadku tłumaczy się jako wymaganie, by pochodziła "z zewnątrz" organizmu poszkodowanego pracownika, a nie tkwiła w samym poszkodowanym

W dniu 28.12.2014 r. ubezpieczona pozostawała do dyspozycji pracodawcy i na polecenie przełożonego przynosiła wyniki z laboratorium na oddział. Była to czynność w ramach obowiązków służbowych w czasie pracy i w miejscu pracy, a zatem związana z pracą.

W trakcie tych czynności ubezpieczona przechodziła przez drzwi windy i potknęła się. Potknięcie było nagłe, wbrew woli powoda, dlatego ma charakter przyczyny zewnętrznej.

Zeznania świadków, jak również dokumenty sporządzone w toku postępowania powypadkowego przez pracodawcę potwierdzają wszystkie powyższe okoliczności.

Co istotne powód bezpośrednio po potknięciu się i pojawieniu się bólu poinformował o wypadku pielęgniarkę oddziałową i lekarza dyżurnego, czyli przełożonych. Świadek W. E. nie miała wątpliwości, że do takiego uderzenia doszło.

Wszystkie dowody potwierdzają więc konsekwentnie przebieg i charakter zdarzenia z 28.12.2014 r.

Istotne jest dla oceny, czy zdarzenie jest wypadkiem, czy spowodowało uraz.

Zgodnie z art. 2 pkt 13 ustawy wypadkowej **uraz to uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego**. Przez uszkodzenie zaś należy rozumieć zmianę, zniszczenie częściowe, spowodowanie niewielkiego defektu, zepsucie, nadpsucie, nadwyrężenie, naruszenie (tak: Słownik języka polskiego, PWN, Warszawa 1981).

M. W. stawiała się do pracy w dniu 27.12.2014 r. ze sprawnym biodrem, a prześwietlenie z dnia 28.12.2014 r. wykazało zwichnięcie protezy biodra z odłamaniem fragmentów metalowych śrub. Połamanie endoprotezy jest równoznaczne z jej uszkodzeniem, czyli wystąpieniem urazu w rozumieniu ustawy.

Reasumując, Sąd uznał, że zdarzenie z dnia 28.12.2014 r. jest wypadkiem przy pracy. Miało ono charakter nagły, spowodowany przyczyną zewnętrzną powodującą uraz i pozostawało w związku z pracą tj. w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności, a zatem spełnia ustawowe wymogi wypadku przy pracy (art. 3 ust. 1 pkt 1).

W konsekwencji powyższego należało stwierdzić, że M. W. może skutecznie skorzystać z uprawnień przewidzianych z tytułu wypadku przy pracy zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy wypadkowej.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję.

SSR Joanna Kołodziej Michałowicz